Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Seba’ Awla)

11 ta’ ?unju 2020 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikoli 90 u 273 – Valur taxxabbli –Tnaqqis – Rifjut – Nuqqas ta’ ?las – Persuna su??etta g?at-taxxa li ma ddikjaratx id-dejn tag?ha fil-pro?edura ta’ falliment imressqa kontra d-debitur – Prin?ipji ta’ newtralità fiskali u ta’ proporzjonalità – Effett dirett”

Fil-Kaw?a C?146/19,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Vrhovno sodiš?e (il-Qorti Suprema, is-Slovenja), permezz ta’ de?i?joni tat?30 ta’ Jannar 2019, li waslet il-Qorti tal-?ustizzja fil?21 ta’ Frar 2019, fil-pro?edura

SCT d.d., fi stral?,

vs

Ir-Repubblika tas-Slovenja,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Seba’ Awla),

komposta minn P. G. Xuereb, President tal-Awla, T. von Danwitz u A. Kumin (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Szpunar,

Re?istratur: M. Longar, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas?26 ta’ Frar 2020,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al SCT d.d., fi stral?, minn S. Pušenjak, odvetnica,

– g?all-Gvern Sloven, minn T. Miheli? Žitko u V. Klemenc, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern ?ek, minn M. Smolek, O. Serdula u J. Vlá?il, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b?ala a?ent, assistita minn G. Galluzzo, avvocato dello Stato,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn N. Gossement u M. Kocjan, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema’ l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata’ ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 90 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, u r-rettifiki fil-?U 2007, L 335, p. 60 u fil-?U 2018, L 329, p. 53, iktar ’il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ tilwima bejn SCT d.d., kumpannija fi stral?, u r-Repubblika tas-Slovenja, fir-rigward tar-rifjut li SCT ting?ata l-a??ustament tal-ammont tal-VAT im?allsa u relatata ma’ dejn mhux irkuprat, min?abba li din il-kumpannija naqset milli tiddikjara dan id-dejn fil-pro?eduri ta’ falliment imressqa kontra d-debituri.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 90 tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovdi:

“1. Fil-ka? ta’ kan?ellazzjoni, ?a?da jew nuqqas ta’ pagament totali jew parzjali, jew fejn il-prezz hu mnaqqas wara li l-provvista tkun saret, l-ammont taxxabbli g?andu ji?i ridott g?aldaqstant skond kondizzjonijet li ji?u stabbiliti mill-Istati Membri.

2. Fil-ka? ta’ nuqqas ta’ ?las totali jew parzjali, l-Istati Membri jistg?u jidderogaw mill-paragrafu 1.”

4 L-Artikolu 273 ta’ din id-direttiva jipprevedi:

“L-Istati Membri jistg?u jimponu obbligi o?rajn li jidhrulhom me?tie?a biex ji?guraw il-?bir korrett ta’ VAT u biex ma ssirx frodi, so??ett g?all-?tie?a ta’ trattament indaqs bejn transazzjonijiet domesti?i u transazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabbli u sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jag?tux lok g?al formalitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri.

L-g?a?la skond l-ewwel paragrafu ma tistax tintu?a biex timponi obbligi tal-fatturazzjoni addizzjonali aktar minn dawk stabbiliti fil-Kapitolu 3.”

Id-dritt Sloven

5 L-Artikolu 39(2) sa (4) ta?-Zakon o davku na dodano vrednost (il-Li?i dwar il-VAT, iktar ’il quddiem i?-“ZDDV-1”) jipprevedi:

“(2) Fil-ka? ta’ annullament tal-ordni, ta’ rifjut jew ta’ tnaqqis tal-prezz wara l-forniment, il-valur taxxabbli huwa mnaqqas g?all-ammont korrispondenti. Persuna taxxabbli tista’ ta??usta (tnaqqas) l-ammont tal-VAT iddikjarata jekk tinforma bil-miktub lix-xerrej dwar l-ammont tal-VAT li fir-rigward tieg?u dan tal-a??ar ma g?andux dritt g?al tnaqqis.

(3) Il-persuna taxxabbli tista’ wkoll ta??usta (tnaqqas) l-ammont tal-VAT iddikjarata jekk, abba?i ta’ de?i?joni ?udizzjarja li saret definittiva dwar pro?edura ta’ falliment mag?luqa jew pro?edura ta’ arran?ament mal-kredituri kkompletata b’su??ess, din ma ti?ix irrimborsata jew ma ti?ix irrimborsata kompletament. Bl-istess mod, il-persuna taxxabbli li tir?ievi de?i?joni ?udizzjarja definittiva ta’ sospensjoni tal-pro?edura ta’ e?ekuzzjoni forzata, jew xi konferma o?ra li minnha jirri?ulta li fi pro?edura ta’ e?ekuzzjoni forzata mag?luqa, ma ?ietx irrimborsata jew ma ?ietx irrimborsata kompletament, b?all-persuna taxxabbli li ma ?ietx irrimborsata jew ma ?ietx irrimborsata kompletament, min?abba li d-debitur tne??a mir-re?istru tal-kumpanniji jew minn

re?istri jew dokumenti o?ra rilevanti. Jekk il-persuna taxxabbli sussegwentement tir?ievi ?las jew ?las parzjali b'rabta mal-kunsinna ta' o??etti jew g?all-provvista ta' servizzi li g?aliha hija tkun invokat korrezzjoni tal-ba?i taxxabbli konformement ma' dan il-paragrafu, hija g?andha tiddikjara l-VAT fuq l-ammont ir?evut.

(4) Indipendentement mill-paragrafu pre?edenti, il-persuna taxxabbli tista' ta??usta (tnaqqas) l-ammont tal-VAT iddikjarata u mhux im?allsa fuq id-debiti kollha rikonoxxuti li tkun iddikjarat fil-pro?edura ta' arran?ament mal-kredituri jew ta' falliment."

6 Skont l-Artikolu 296 ta?-Zakon o finan?nem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (il-Li?i dwar it-Tran?azzjonijiet Finanzjarji, il-Pro?eduri ta' Insolvenza u ta' Stral? Obbligatorju, iktar 'il quddiem i?-"ZFPPIPP"):

"(1) Il-kredituri g?andhom jiddikjaraw, fil-kuntest tal-pro?edura ta' falliment, id-dejn kollu li g?andhom mad-debitur fi stral?, li ?ie fis-se?? sal-bidu tal-pro?edura ta' falliment, bl-e??ezzjoni tad-dejn li d-dikjarazzjoni tieg?u ma huwiex previst mil-li?i.

[...]

(5) Jekk il-kreditur ma josservax it-terminu sabiex jiddikjara d-dejn tieg?u ta?t [...] il-paragrafu 1, id-dejn tieg?u lejn id-debitur fi stral? ji?i estint u l-qorti ti??ad id-dikjarazzjoni tardiva tad-dejn.

[...]"

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

7 G?ax-xahar ta' taxxa ta' April 2014 SCT wettqet a??ustament tal-VAT iddikjarata li kien jammonta g?al EUR 272 471 fuq djun mhux im?allsa li hija kellha fuq ?ew? kumpanniji li fir-rigward tag?hom pro?edura ta' falliment kienet ing?alqet definittivament f'?unju 2013.

8 Fil-kuntest ta' verifika, l-awtorità tat-taxxa kompetenti kkonstatat li SCT ma kinitx iddikjarat id-djun tag?ha fil-pro?eduri ta' falliment ikkon?ernati u li, bis-sa??a tal-Artikolu 296 ta?-ZFPPIPP, l-imsemmija djun kienu estinti. Fuq din il-ba?i, hija kkonkludiet li l-kundizzjonijiet me?tie?a g?all-kisba ta' tnaqqis tal-VAT ma kinux issodisfatti.

9 Fil-kuntest ta' rikors ?erarkiku, ?ie kkonfermat fil-konfront ta' SCT li mill-Artikolu 39(3) ta?-ZDDV?1 li persuna taxxabbli g?andha dritt twettaq a??ustament tal-ammont tal-VAT iddikjarata fuq il-ba?i ta' de?i?joni definittiva g?al g?eluq ta' pro?edura ta' falliment biss jekk tkun iddikjarat id-dejn tag?ha mad-debitur fi stral?. Permezz ta' din id-dikjarazzjoni, il-persuna taxxabbli turi wkoll li d-dejn g?adu je?isti, liema fatt ikun ta' importanza partikolari fir-rigward ta' dejn lejn persuni li mag?hom ikollha rabta l-persuna taxxabbli, b?al f'dan il-ka?.

10 Adita b'rikors ippre?entat minn SCT, il-qorti amministrattiva tal-ewwel istanza kkonfermat id-de?i?jonijiet tal-amministrazzjoni tat-taxxa. F'dan ir-rigward hija bba?at lilha nnifisha fuq l-Artikolu 90 tad-Direttiva dwar il-VAT. Skont il-qorti msemmija, filwaqt li l-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu jipprovdi li, fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las wara l-mument meta sse?? it-tran?azzjoni, il-valur taxxabbli huwa mnaqqas g?all-ammont korrispondenti, il-paragrafu 2 ta' l-imsemmi artikolu jippermetti lill-Istati Membri jidderogaw minnu. Issa, il-le?i?latur Sloven g?amel u?u minn din il-possibbiltà ta' deroga.

11 F'appell g?al revi?joni ppre?entat quddiem il-Vrhovno sodiš?e (il-Qorti Suprema, is-Slovenja) SCT issostni li l-Artikolu 39(3) ta?-ZDDV?1 ma jikkostitwixxix deroga g?all-obbligi ffissati fl-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, i?da tiddikjara biss il-kundizzjonijiet li g?andhom ji?u ssodisfatti sabiex ikun jista' jitnaqqas il-valur taxxabbli. G?alhekk dan l-Artikolu 39(3) ma

jikkorrispondix g?all-applikazzjoni tal-Artikolu 90(2) ta’ din id-direttiva.

12 Il-Vrhovno sodiš?e (il-Qorti Suprema) tippre?i?a li l-Artikolu 39(2) ta?-ZDDV?1, li jelenka l-ka?ijiet li fihom il-valur taxxabbli tal-VAT huwa mnaqqas, ma jsemmix il-ka?ijiet ta’ nuqqas ta’ ?las. Minn dan jirri?ulta li l-le?i?latur Sloven applika l-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT u b’hekk qieg?ed e??ezzjoni g?ad-dritt g?al tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT g?al dawn il-ka?ijiet.

13 Skont din il-qorti, mill-Artikolu 39(3) ta?-ZDDV?1 ikun jista’ ji?i dedott li l-le?i?latur Sloven madankollu ppreveda erba’ ka?ijiet, elenkati b’mod e?awrjenti, li fihom it-tnaqqis tal-valur taxxabbli jing?ata anki fil-ka? ta’ nuqqas ta’ ?las, liema fatt ikun jikkostitwixxi, konsegwentement, “e??ezzjoni g?all-e??ezzjoni”. Dawn il-ka?ijiet e??ezzjonali jkunu jirri?ultaw mill-impossibbiltà g?all-persuna taxxabbli li tikseb il-?las totali tad-dejn tag?ha. Madankollu, fir-rigward tar-rikonoxximent tad-dritt g?al tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT, ikunu me?tie?a ?erti azzjonijiet mill-persuna taxxabbli. B’hekk, dan tal-a??ar ikollu juri l-impossibbiltà li jkun jinsab fiha sabiex jirkupra dan id-dejn permezz ta’ dikjarazzjonijiet uffi?jali, mog?tija fil-kuntest ta’ pro?edura legali xierqa.

14 L-imsemmija qorti tqis li l-limitazzjoni tal-possibbiltà li jitnaqqas il-valur taxxabbli tal-VAT, li tirri?ulta mill-Artikolu 39 ta?-ZDDV?1, tista’ titqies b?ala inkompatibbli mal-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT peress li, b’dan il-mod, it-tnaqqis ma huwiex permess fil-ka?ijiet kollha fejn in-nuqqas ta’ ?las ta’ dejn ikun sar definittiv, i?da, g?all-kuntrarju, tissu??etta dan it-tnaqqis g?al kundizzjonijiet addizzjonali li l-persuna taxxabbli jkollha tissodisfa.

15 F’dan il-kuntest, il-Vrhovno sodiš?e (il-Qorti Suprema) tistaqsi jekk, fir-rigward tal-prin?ipji li jirregolaw is-sistema tal-VAT, huwiex madankollu permess, b’applikazzjoni tal-e??ezzjonijiet previsti fl-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT, li ji?i rrifjutat id-dritt g?al tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT fil-ka? ta’ nuqqas ta’ ?las meta l-persuna taxxabbli, minkejja li ma tkunx ipparte?ipat fi frodi jew f’eva?joni fiskali, ma tkunx weriet id-dili?enza ne?essarja sabiex tirkupra d-dejn tag?ha u ti?gura l-?las tal-VAT dovuta lill-Istat.

16 Fil-fatt, il-persuna su??etta g?all-VAT tibqa’ wie?ed mill-komponenti fundamentali tas-sistema ta’ ?bir ta’ din it-taxxa billi ta?ixxi f’isem l-Istat g?all-finijiet ta’ dan il-?bir u tat-trasferiment tal-VAT im?allsa. Li kieku kellu ji?i rrikonoxxut lil din il-persuna d-dritt ta’ tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT fil-ka?ijiet kollha fejn id-dejn ma jit?allasx u, konsegwentement, anki meta hija stess ma tissodisfax l-obbligi tag?ha li jirri?ultaw mis-sistema tal-VAT, dan ikun i?a??ad lill-Istat mill-possibbiltà li jir?ievi l-VAT iddikjarata dovuta lilu.

17 Fil-ka? fejn ikun possibbli li s-setg?a mog?tija lill-Istati Membri mil-le?i?latur tal-Unjoni fuq il-ba?i tal-Artikolu 90(2) ti?i interpretata fis-sens li tippermetti lil-le?i?latur nazzjonali jillimita l-possibbiltà li jitnaqqas il-valur taxxabbli tal-VAT min?abba nuqqas ta’ ?las definittiv, din il-qorti madankollu tistaqsi jekk, bis-sa??a tad-Direttiva dwar il-VAT, huwiex ne?essarju li l-persuna taxxabbli ting?ata l-possibbiltà li turi li dawn id-djun ma kinux ji?u ssodisfatti anki fil-ka? ta’ dikjarazzjoni fil-kuntest tal-pro?edura ta’ falliment jew li je?istu ra?unijiet ra?onevoli o?ra li ji??ustifikaw in-nuqqas ta’ dikjarazzjoni.

18 Fl-a??ar nett, l-imsemmija qorti tistaqsi dwar jekk huwiex possibbli li jitqies li l-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andux effett dirett, b’mod partikolari fil-ka? fejn il-le?i?latur nazzjonali jkun e??eda l-portata tal-le?i?lazzjoni relatata mal-e??ezzjonijiet previsti fl-Artikolu 90(2) ta’ din id-direttiva.

19 F’dawn i?-?irkustanzi, il-Vrhovno sodiš?e (il-Qorti Suprema) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel id-domandi preliminari li ?ejjin lill-Qorti tal-?ustizzja:

“1) L-Artikolu 90(2) tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li huwa jawtorizza

deroga mid-dritt ta’ tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT ukoll fil-ka? fejn ikun hemm nuqqas ta’ ?las definittiv u fejn dan in-nuqqas ta’ ?las definittiv jirri?ulta b?ala konsegwenza tan-nuqqas mill-persuna taxxabbli responsabbli g?all-VAT li tie?u l-passi xierqa, b?al pere?empju li tippre?enta talba fil-pro?edura ta’ falliment mibdija kontra d-debitur, b?alma huwa l-ka? f’din il-kaw?a?

2) F’ka? li din id-deroga mid-dritt ta’ tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT hija permessa, je?isti wkoll dritt g?at-tnaqqis ta’ dan il-valur taxxabbli impost min?abba nuqqas ta’ ?las fejn il-persuna taxxabbli turi li, anki kieku tkun ippre?entat talba fil-pro?eduri ta’ falliment, din ma kinitx tkun milqug?a, jew turi li kien hemm ra?unijiet plaw?ibbli li ji??ustifikaw in-nuqqas ta’ tressiq ta’ talba?

3) -Artikolu 90(1) tad-Direttiva tal-VAT g?andu effett dirett anki fil-ka? fejn il-le?i?latur tal-Istat Membru jkun e??eda l-portata tad-deroga stabbilita fl-Artikolu 90(2)?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel u t-tieni domanda

20 Permezz tal-ewwel u t-tieni domanda tag?ha, li je?tie? li ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni ta’ Stat Membru li bis-sa??a tag?ha d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT im?allsa u relatata ma’ dejn li ma jistax ji?i rkuprat ji?i rrifjutat lil persuna taxxabbli meta din tkun naqset milli diddikjara dan id-dejn fil-pro?edura ta’ falliment imressqa kontra d-debitur tag?ha, anki meta din il-persuna taxxabbli turi li minkejja li kienet iddikjarat l-imsemmi dejn dan ma kienx ?ie rkuprat, jew li kienu je?istu ra?unijiet ra?onevoli li ma tiddikjarax id-dejn ikkon?ernat.

21 Sabiex ting?ata risposta g?al din id-domanda, g?andu jitfakkar li l-Artikolu 90(1) tad?Direttiva dwar il-VAT, li jirrigwarda l-ka?ijiet ta’ annullament, ta’ xoljiment, ta’ ri?oluzzjoni, ta’ nuqqas ta’ ?las totali jew parzjali jew ta’ tnaqqis fil-prezz wara l-mument li fih isse?? it-tran?azzjoni, jobbliga lill-Istati Membri jnaqqsu l-valur taxxabbli tal-VAT u, g?aldaqstant, l-ammont tal-VAT dovut mill-persuna taxxabbli kull darba li, wara l-konklu?joni ta’ tran?azzjoni, parti mill-korrispettiv jew il-korrispettiv kollu ma jin?abarx mill-persuna taxxabbli. Din id-dispo?izzjoni tikkostitwixxi l-espressjoni ta’ prin?ipju fundamentali tad-Direttiva dwar il-VAT, li l-valur taxxabbli huwa kkostitwit mill-korrispettiv ir?evut realment u li l-korollarju tieg?u huwa li l-amministrazzjoni fiskali ma tkunx tista’ ti?bor, b?ala VAT, ammont ikbar minn dak mi?bur mill-persuna taxxabbli (sentenza tas?6 ta’ Di?embru 2018, Tratave, C?672/17, EU:C:2018:989, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

22 ?ertament, l-Artikolu 90(2) ta’ din id-direttiva jippermetti lill-Istati Membri jidderogaw minn din ir-regola f’ka? ta’ nuqqas ta’ ?las totali jew parzjali tal-prezz tat-tran?azzjoni. B’hekk, ladarba l-Istat Membru kkon?ernat kellu l-intenzjoni li japplika din id-deroga, il-persuni taxxabbli ma jistg?ux jinvokaw, fuq il-ba?i tal-paragrafu 1 ta’ dan l-artikolu, dritt g?al tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal?15 ta’ Mejju 2014, Almos Agrárkülkereskedelmi, C?337/13, EU:C:2014:328, punt 23).

23 Madankollu, din il-possibbiltà ta’ deroga, li hija strettament limitata g?all-ka?ijiet ta’ nuqqas ta’ ?las totali jew parzjali, hija bba?ata fuq l-idea li n-nuqqas ta’ ?las tal-korrispettiv jista’, f’?erti ?irkustanzi u min?abba s-sitwazzjoni ?uridika e?istenti fl-Istat Membru kkon?ernat, tkun diffi?li li ti?i vverifikata jew tkun biss provvi?orja (sentenza tat?22 ta’ Frar 2018, T?2, C?396/16, EU:C:2018:109, punt 37 u l-?urisprudenza ??itata).

24 G?aldaqstant, l-imsemmija possibbiltà ta’ deroga hija inti?a biss sabiex tippermetti lill-Istati Membri ji??ieldu l-in?ertezza marbuta mal-irkupru tal-ammonti dovuti u ma tirregolax il-kwistjoni dwar jekk jistax ma jsirx tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT fil-ka? ta’ nuqqas ta’ ?las definittiv (digriet tal?24 ta’ Ottubru 2019, Porr Építési Kft., C?292/19, mhux ippubblikat, EU:C:2019:901,

punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

25 Fil-fatt, li ti?i ammessa l-possibbiltà g?all-Istati Membri li f'tali ka? jeskludu kull tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT tmur kontra l-prin?ipju ta' newtralità tal-VAT, li minnu jirri?ulta b'mod partikolari li, fil-kwalità tieg?u ta' dak li ji?bor it-taxxi f'isem l-Istat, l-imprenditur g?andu jin?eles kompletament mill-pi? tat-taxxa dovuta jew im?allsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i tieg?u li huma stess huma su??etti g?all-VAT (digriet tal?24 ta' Ottubru 2019, Porr Építési Kft., C?292/19, mhux ippubblikat, EU:C:2019:901, punt 23 u l-?urisprudenza ??itata).

26 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li sitwazzjoni kkaratterizzata bit-tnaqqis definittiv tal-obbligi tad-debitur fir-rigward tal-kredituri tieg?u ma tistax ti?i kklassifikata b?ala "nuqqas ta' ?las", fis-sens tal-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT (digriet tal?24 ta' Ottubru 2019, Porr Építési Kft., C?292/19, mhux ippubblikat, EU:C:2019:901, punt 25 u l-?urisprudenza ??itata).

27 B'hekk, f'ka? b?al dan, Stat Membru g?andu jippermetti t-tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT jekk il-persuna taxxabbli tista' turi li d-dejn li g?andha fuq id-debitur tag?ha jkun ta' natura li definittivament ma jkunx jista' ji?i rkuprat (digriet tal?24 ta' Ottubru 2019, Porr Építési Kft., C?292/19, mhux ippubblikat, EU:C:2019:901, punt 29).

28 F'dan il-ka?, jidher li d-dejn inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huwa ta' natura tali.

29 Fil-fatt, konformement mal-Artikolu 296(5) ta?-ZFPPIPP, fl-assenza ta' dikjarazzjoni ta' dan id-dejn fil-pro?eduri ta' falliment imressqa kontra d-debituri kkon?ernati, l-imsemmi dejn ?ie estint, fejn din l-ommissjoni tat lok, g?alhekk, g?al tnaqqis definittiv tal-obbligi ta' dawn tal-a??ar fil-konfront ta' SCT. Barra minn hekk, fi kwalunkwe ka?, huwa pa?ifiku li dawn il-pro?eduri ta' falliment ing?alqu definittivament u li d-dejn li SCT kellha fuq id-debituri tag?ha ma ?iex irkuprat fi tmiem l-imsemmija pro?eduri.

30 G?aldaqstant sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma tistax ti?i kkwalifikata b?ala "nuqqas ta' ?las" fis-sens tal-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT, i?da taqa' ta?t il-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu, li minnu jirri?ulta l-obbligu, g?all-Istat Membru kkon?ernat, li jnaqqas il-valur taxxabbli tal-VAT min?abba n-nuqqas ta' ?bir tal-korrispettiv mill-persuna taxxabbli.

31 Issa, f'dan il-ka?, id-dritt g?al tnaqqis tal-valur taxxabbli huwa rrifjutat lil SCT min?abba li din il-kumpannija ma osservatx ir-rekwi?it li jirri?ulta mid-dritt nazzjonali li dan it-tnaqqis huwa su??ett g?ad-dikjarazzjoni mill-persuna taxxabbli tad-dejn mhux irkuprat fil-pro?edura ta' falliment.

32 Il-Gvern Sloven isostni li tali rekwi?it huwa bba?at fuq l-Artikolu 90(1) u l-Artikolu 273 tad-Direttiva dwar il-VAT, li jirrikonoxxu lill-Istati Membri setg?a diskrezzjonali fl-iffissar tal-kundizzjonijiet u tal-obbligi li l-persuni taxxabbli g?andhom jissodisfaw lejn l-awtoritajiet tat-taxxa bil-g?an li jitnaqqas il-valur taxxabbli.

33 F'dan ir-rigward, je?tie? li ji?i osservat li, konformement mal-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, il-valur taxxabbli huwa mnaqqas g?all-ammont korrispondenti ta?t il-kundizzjonijiet iddeterminati mill-Istati Membri.

34 Barra minn hekk, bis-sa??a tal-Artikolu 273 ta' din id-direttiva, l-Istati Membri jistg?u jipprevedu l-obbligu li jqisu li huma ne?essarji sabiex ji?guraw il-?bir e?att tal-VAT u sabiex jevitaw il-frodi, bil-kundizzjoni, b'mod partikolari, li din il-possibbiltà ma tintu?ax sabiex ji?u imposti obbligi ta' fatturazzjoni supplimentari g?al dawk iffissati fil-Kapitolu 3 tal-imsemmija direttiva.

35 Peress li, minbarra l-limiti li jiffissaw, id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 90(1) u tal-Artikolu 273

tad-Direttiva dwar il-VAT ma jispe?ifikaw la l-kundizzjonijiet u lanqas l-obbligi li l-Istati Membri jistg?u jipprevedu, dawn id-dispo?izzjonijiet jag?tu lil dawn tal-a??ar mar?ni ta' diskrezzjoni, b'mod partikolari, fir-rigward tal-formalitajiet li g?andhom ji?u ssodisfatti mill-persuni taxxabbli quddiem l-awtoritajiet tat-taxxa (sentenza tas?6 ta' Di?embru 2018, Tratave, C?672/17, EU:C:2018:989, punt 32 u l-?urisprudenza ??itata).

36 Madankollu, il-mi?uri inti?i sabiex ti?i evitata l-frodi jew l-eva?joni fiskali jistg?u b?ala prin?ipju jidderogaw mill-osservanza tar-regoli dwar il-valur taxxabbli biss fil-limitu ta' dak li huwa strettament ne?essarju sabiex jintla?aq dan l-g?an spe?ifiku. Fil-fatt, huma g?andhom jaffettwaw l-inqas possibbli l-g?anijiet u l-prin?ipji tad-Direttiva dwar il-VAT u ma jistg?ux, g?alhekk, jintu?aw b'mod li jqieg?du inkwistjoni n-newtralità tal-VAT (sentenza tas?6 ta' Di?embru 2018, Tratave, C?672/17, EU:C:2018:989, punt 33 u l-?urisprudenza ??itata).

37 Konsegwentement, il-formalitajiet li g?andhom ji?u ssodisfatti mill-persuni taxxabbli sabiex je?er?itaw, quddiem l-awtoritajiet tat-taxxa, id-dritt li jsir tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT g?andhom ikunu limitati g?al dawk li jippermettu li ji??ustifikaw li, sussegwentement g?all-konklu?joni tat-tran?azzjoni, parti mill-korrispettiv jew il-korrispettiv kollu ma ji?ix mi?bur definittivament. F'dan ir-rigward huma l-qrati nazzjonali li g?andhom jivverifikaw li dan huwa l-ka? ta' formalitajiet rikjesti mill-Istat Membru kkon?ernat (sentenza tas-6 ta' Di?embru 2018, Tratave, C?672/17, EU:C:2018:989, punt 34 u l-?urisprudenza ??itata).

38 F'dan il-ka?, rekwi?it b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las it-tnaqqis g?all-ammont korrispondenti tal-valur taxxabbli ji?i ssu??ettat g?ad-dikjarazzjoni, mill-persuna taxxabbli, tad-dejn mhux im?allas fil-pro?edura ta' falliment imressqa kontra d-debitur, jista', b?ala prin?ipju, jikkontribwixxi kemm sabiex ji?i ?gurat il-?bir e?att tal-VAT dovuta u sabiex ti?i evitata l-frodi kif ukoll sabiex ji?i eliminat ir-riskju li jintilef id-d?ul fiskali, u b'hekk ifittex li jil?aq l-g?anijiet le?ittimi ddikjarati fl-Artikolu 90(1) u fl-Artikolu 273 tad-Direttiva dwar il-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas?26 ta' Jannar 2012, Kraft Foods Polska, C?588/10, EU:C:2012:40, punti 32 u 33, kif ukoll tas?6 ta' Di?embru 2018, Tratave, C?672/17, EU:C:2018:989, punti 35 u 36).

39 Issa, fl-ewwel lok, fir-rigward tal-g?an ta' prevenzjoni tal-frodi, anki jekk rekwi?it b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huwa tali li jipprekludi dannu g?all-Istat meta l-passività tal-persuna taxxabbli li ma ddikjaratx id-dejn tag?ha fi pro?edura ta' falliment tirri?ulta minn a?ir li ji?vela kollu?joni bejn din il-persuna taxxabbli u d-debitur tag?ha, hemm lok li ji?i osservat li l-applikazzjoni ta' dan ir-rekwi?it ikollha b?ala effett rifjut sistematiku tad-dritt g?al tnaqqis tal-valur taxxabbli fil-ka? ta' nuqqas ta' dikjarazzjoni, liema fatt jag?ti lok g?al pre?unzjoni ?enerali ta' frodi li jmur lil hinn minn dak li huwa ne?essrju sabiex jintla?aq l-g?an li jikkonsisti fil-prevenzjoni tal-frodi (ara, b'analo?ija, is-sentenza tas?7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata).

40 G?andu jing?ad ukoll li, skont il-pro?ess g?ad-dispo?izzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja, ebda indikazzjoni ta' frodi fiskali jew ta' abbu? ma tirri?ulta mill-fatti tal-kaw?a prin?ipali.

41 Fit-tieni lok, fir-rigward tal-g?an li jikkonsisti f'li ji?i eliminat ir-riskju ta' telf ta' d?ul fiskali g?andu ji?i osservat li sa fejn in-nuqqas ta' dikjarazzjoni tad-dejn fil-pro?edura ta' falliment imressqa kontra d-debitur jimplika li dan id-dejn, konformement mal-Artikolu 296(5) ta?-ZFPPIPP, ma jibqax je?isti fir-relazzjonijiet mad-debitur fallut, il-persuna taxxabbli ne?essarjament titlef l-opportunità li tikseb l-irkupru, anki jekk parzjali, tad-dejn tag?ha, li jissarraf, jekk ikun il-ka?, f'dannu g?all-Istat Membru kkon?ernat.

42 Barra minn hekk, kif isostni l-Gvern Sloven ming?ajr ma ji?i kkontestat fuq dan il-punt, is-sempli?i dikjarazzjoni ta' dejn fil-pro?edura ta' falliment ma tistax ti?i kkunsidrata, f'termini ta' oneri finanzjarji u amministrattivi, b?ala e??essivament oneru?a.

43 Madankollu, meta l-persuna taxxabbli turi li, anki li kieku kienet iddikjarat id-dejn tag?ha, dan tal-a??ar ma kienx ji?i rkuprat, il-fatt li ji?i esklu? tnaqqis tal-valur taxxabbli u li ti?i imposta fuqha l-?las ta' ammont ta' VAT li din ma tkunx ?abret fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i tag?ha je??edi l-limiti strettament ne?essarji sabiex jintla?aq l-g?an li jikkonsisti f'li ji?i eliminat ir-riskju ta' telf ta' d?ul fiskali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?8 ta' Mejju 2019, A?PACK CZ, C?127/18, EU:C:2019:377, punt 27). Fil-fatt, f'din l-ipote?i, ma jista' ji?i evitat ebda dannu addizzjonali g?all-Istat permezz tad-dikjarazzjoni tad-dejn ikkon?ernat.

44 Qabel kollox, fir-rigward tad-domanda tal-qorti tar-rinviju dwar il-punt jekk il-persuna taxxabbli g?andhiex tnaqqas il-valur taxxabbli wkoll meta jkun hemm ba?i ra?onevoli li ma ji?ix iddikjarat id-dejn, la mid-de?i?joni ta' rinviju u lanqas mill-osservazzjonijiet sottomessi lill-Qorti tal-?ustizzja ma jirri?ulta li, f'dan il-ka?, SCT g?amlet u?u minn din il-ba?i ra?onevoli fil-kuntest tal-pro?edura fiskali. Fl-assenza ta' relazzjoni bejn din l-ipote?i u s-su??ett tal-kaw?a prin?ipali, ma hemmx lok li din ti?i diskussa.

45 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, je?tie? li r-risposta g?all-ewwel u g?at-tieni domanda tkun li l-Artikolu 90(1) u l-Artikolu 273 tad-Direttiva dwar il-VAT g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li bis-sa??a tag?ha d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT im?allsa u relatata ma' dejn li ma jistax ji?i rkuprat huwa rrifjutat lil persuna taxxabbli meta din tkun naqset milli tiddikjara dan id-dejn fil-pro?edura ta' falliment imressqa kontra d-debitur tag?ha, anki meta din il-persuna taxxabbli turi li minkejja li kienet iddikjarat l-imsemmi dejn dan ma kienx ?ie rkuprat.

Fuq it-tielet domanda

46 Permezz tat-tielet domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, dwar il-konsegwenzi li g?andhom jinsiltu mill-ipote?i li fiha rekwi?it li jissu??etta t-tnaqqis g?all-ammont korrispondenti tal-valur taxxabbli, fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las, g?ad-dikjarazzjoni, mill-persuna taxxabbli, tad-dejn mhux im?allas fil-pro?edura ta' falliment imressaq kontra d-debitur ikun kuntrarju g?all-Artikolu 90(1) tasd-Direttiva dwar il-VAT.

47 F'dan ir-rigward, je?tie? li jitfakkar li meta tapplika l-li?i interna, il-qorti nazzjonali g?andha l-obbligu li tag?mel minn kollox biex tinterpretaha fid-dawl tat-test u tal-g?an tad-direttiva inkwistjoni sabiex jintla?aq ir-ri?ultat previst minnha u, b'hekk, tikkonforma ru?ha mat-tielet paragrafu tal-Artikolu 288 TFUE. Dan l-obbligu ta' interpretazzjoni konformi tad-dritt nazzjonali huwa fil-fatt inerenti g?as-sistema tat-Trattat FUE inkwantu dan jippermetti lill-qorti nazzjonali tiggarantixxi, fil-kuntest tal-kompetenzi tag?ha, l-effettività s?i?a tad-dritt tal-Unjoni meta din tidde?iedi l-kaw?i li jkollha quddiemha (sentenza tas?6 ta' Lulju 2017, Glencore Agriculture Hungary, C?254/16, EU:C:2017:522, punt 34 u l-?urisprudenza ??itata).

48 Jekk ma tkunx tista' tag?ti interpretazzjoni tal-le?i?lazzjoni nazzjonali li tkun konformi mar-rekwi?iti tad-dritt tal-Unjoni, il-qorti nazzjonali, adita fil-kuntest tal-?urisdizzjoni tag?ha hija obbligata, b?ala organu ta' Stat Membru, li ma tapplikax kull dispo?izzjoni nazzjonali li tmur kontra dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni li g?andha effett dirett fil-kaw?a li tkun adita biha (sentenza tad?19 ta' Di?embru 2019, Deutsche Umwelthilfe, C?752/18, EU:C:2019:1114, punt 42 u l-?urisprudenza ??itata).

49 Fir-rigward tal-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, kif tfakkar fil-punt 33 ta' din is-

sentenza, din id-dispo?izzjoni tipprevedi li, fil-ka?ijiet li jaqg?u ta?tha, il-valur taxxabbli huwa ridott g?all-ammont ikkon?ernat skont il-kundizzjonijiet iddeterminati mill-Istati Membri.

50 G?alhekk, filwaqt li dan l-artikolu j?alli lill-Istati Membri ?ertu mar?ni ta' diskrezzjoni sabiex jiffissaw il-mi?uri li jippermettulhom jiddeterminaw l-ammont tat-tnaqqis, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li din i?-?irkustanza ma taffettwax, madankollu, in-natura pre?i?a u inkundizzjonata tal-obbligu li jkun permess it-tnaqqis tal-valur taxxabbli fil-ka?ijiet li jaqg?u ta?t l-imsemmi artikolu. G?aldaqstant dan tal-a??ar jissodisfa l-kundizzjonijiet sabiex ji?i prodott effett dirett (sentenza tal?15 ta' Mejju 2014, Almos Agrárkülkereskedelmi, C?337/13, EU:C:2014:328, punt 34 u l-?urisprudenza ??itata).

51 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, hemm lok li r-risposta g?at-tielet domand tkun li l-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-qorti nazzjonali g?andha, bis-sa??a tal-obbligu tag?ha li tie?u l-mi?uri kollha xierqa sabiex ti?i ?gurata l-e?ekuzzjoni ta' din id-dispo?izzjoni, tinterpreta d-dritt nazzjonali b'mod konformi mag?ha, jew, jekk tali interpretazzjoni konformi ma tkunx possibbli, ma tapplikax kull le?i?lazzjoni nazzjonali li l-applikazzjoni tag?ha twassal g?al ri?ultat kuntrarju g?all-imsemmija dispo?izzjoni.

Fuq l-ispejje?

52 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Is-Seba' Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 90(1) u l-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat**?**28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li bis-sa??a tag?ha d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT im?allsa u relatata ma' dejn li ma jistax ji?i rkuprat huwa rrifjutat lil persuna taxxabbli meta din tkun naqset milli tiddikjara dan id-dejn fil-pro?edura ta' falliment imressqa kontra d-debitur tag?ha, anki meta din il-persuna taxxabbli turi li minkejja li kienet iddikjarat l-imsemmi dejn dan ma kienx ?ie rkuprat.**

2) **L-Artikolu 90(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-qorti nazzjonali g?andha, bis-sa??a tal-obbligu tag?ha li tie?u l-mi?uri kollha xierqa sabiex ti?i ?gurata l-e?ekuzzjoni ta' din id-dispo?izzjoni, tinterpreta d-dritt nazzjonali b'mod konformi mag?ha, jew, jekk tali interpretazzjoni konformi ma tkunx possibbli, ma tapplikax kull le?i?lazzjoni nazzjonali li l-applikazzjoni tag?ha twassal g?al ri?ultat kuntrarju g?all-imsemmija dispo?izzjoni.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: is-Sloven.